ALI STE VEDELI?

- Po mednarodni klasifikaciji okvare sluha, ki jo je pripravila Svetovna zdravstvena organizacija, je gluha oseba tista, ki je izgubila sluh na frekvencah 500, 1000 in 2000 Hz povprečno na nivoju 91 dB ali več. Za gluho osebo se šteje tudi tista oseba, ki se pri sporazumevanju služi znakovnim jezikom.
- Zaradi prikrajšanosti za sluh in jezikovne ovire, večina gluhih in nekateri naglušni, brez pomoči tolmača, ne moremo biti vključeni v nobeno redno obliko Cerkvene pastorale. Zato močno potrebujemo oznanjevalcev v SZJ.
- Tudi, če slišeči na nas gluhe kričite »na vso moč«, vas, žal, ne moremo slišati.
- Naglušna oseba, odvisno od stopnje poškodbe sluha, s pomočjo slušnega aparata lahko izboljša svoj sluh. Večina naglušnih oseb ne uporablja znakovnega jezika.
- V komunikaciji gluhi-slišeči in obratno smo gluhi v prednosti. Z branjem z ustnic, pod določenimi pogoji, gluhi vas slišeče bolje razumemo kot vi nas.
- Ker gluhi mogoče nikoli v življenju nismo slišali, kako se pravilno izgovarja posamezna beseda, ampak smo se tega priučili, zato nekateri med nami nismo v stanju, da bi vam našo informacijo posredovali v pravilno artikulirani govorici.
- Ko slišeči komunicirate z nami gluhimi glejte v nas, govorite počasi in razločno premikajte ustnice. Brki, premikanje glave sem ter tja med pogovorom in nerazločno vizualno govorjenje nam onemogoča, da bi brali z vaših ustnic in vas koliko toliko razumeli, čeprav vas ne slišimo.
- Vsak narod ima svoj znakovni jezik. V Sloveniji gluhi in nekateri naglušni v komunikaciji uporabljamo slovenski znakovni jezik (SZJ), ki je za nas gluhe slovenske narodnosti in za večino gluhih oseb drugih narodnosti rojenih v republiki Sloveniji materinski jezik.
- SZJ je le govorni jezik. Na slovenskem ni ne poezije ne drugih literarnih zvrsti, ki bi bile zapisane v našem jeziku. V njem se zapisuje le v nujnih primerih – npr. sms. Pisan znakovni jezik je za slišeče, ki ne poznajo zakonitosti SZJ, težko razumljiv.
- Ker ne slišimo, je za nas gluhe knjižna slovenščina izjemno naporna in jo pravilno slovnično obvladajo le posamezni gluhi na slovenskem. *Ponekod po svetu je gluhim in naglušnim omogočeno zapisovati v znakovnem jeziku s pomočjo znakovne pisave. Gre za poseben sistem znakov (Sutton signwriting). Na ta način v znakovnem jeziku lahko nastaja književnost gluhih in naglušnih in druge literarne zvrsti.
- Na svetu obstaja mednarodni znakovni jezik – gestuno.
- Gluhe osebe smo lahko vozniki.
- Gluhota je težja intelektualna ovira kot slepota.
- Gluhi lahko »pojemo« sicer brez glasu. (umetnostno -emotivno - brezglasna poetična kretnja v SZJ).
- Gluhe osebe močnega hrupa ne slišimo, ampak ga čutimo kot vibracije, ki delujejo na naše telo. Zato pri močni glasbi lahko čutimo ritem, zvoka pa ne slišimo.
- Marsikateri slišeči namesto, da bi rekli *gluha oseba* rečejo *gluhonem*. Vedeti moramo, da je na svetu, tudi v Sloveniji, zelo malo gluhonemih oseb, saj je gluhonema oseba le tista oseba, ki bodisi iz zdravstvenih ali drugih razlogov ni v stanju, da bi se naučila ne govornega ne znakovnega jezika. Neprevidna uporaba zastarelega izraza »gluhonem« je zato za nas gluhe lahko zaničevalno oz. žaljivo.

Izdal: PGNS, Stare Črnuče 13, 1231 Ljubljana
GSM: 051/324-841 ▪ E-mail: pastorala.gn@gmail.com
Odgovarja: Edi Strouhal, koordinator PGNS
Oblikovanje: Salve d.o.o. Ljubljana (P. Belak)

PGNS

PASTORALA GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

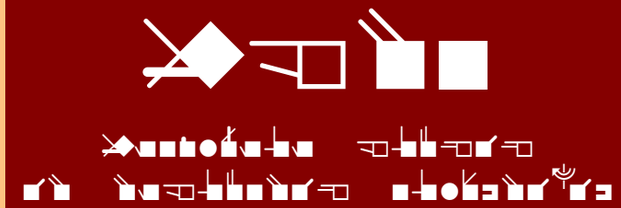

Pastorala gluhih in naglušnih Slovenije (PGNS), kot kategorijalna pastorala, je namenjena duhovni oskrbi nas gluhih in naglušnih v Cerkvi na Slovenskem ter naših slišečih svojcev. PGNS vodi narodni koordinator, ki ga za določeno dobo imenuje Slovenska škofovska konferenca (SŠK). Zaradi prikrajšanosti za sluh in jezikovne ovire, na žalost, večina gluhih in naglušnih ne moremo biti vključeni v nobeno redno obliko cerkvene pastorale, ne župnijsko ne škofijsko. Na lokalni ravni PGNS deluje prek območnih Pastoralnih centrih gluhih in naglušnih (PCGN). Poleg PGNS za gluhe in naglušne na slovenskem skrbi tudi Verski center gluhih in naglušnih (VCGN), ki deluje v župniji Ljubljana Šiška, pod okriljem slovenske frančiškanske province (OFM).

DEJAVNOSTI

• **Ustanavljanje območnih Pastoralnih centrov gluhih in naglušnih po vseh škofijskih in večjih pastoralnih središčih Slovenije;** • **obhajanje/praznovanje praznikov** v cerkvenem letu; • **obhajanje svetih maš** ter ostalih zakramentov (sveti krst, sveta birma, prvo sveto obhajilo, prva sveta spoved, sveto bolniško maziljenje in sveti zakon – poroka,); • **obhajanje zakramentalov** (pogrebi, blagoslovi, …); • **kateheze**: seznanjanje s krščanstvom, seznanjanje s Svetim pismom (v sodelovanju s Svetopisemsko družbo), pomoč pri verski rasti, • **priprave odraslih gluhih in naglušnih** na sprejem svetih zakramentov; • **verouk za gluhe in naglušne otroke**; • **duhovno spremstvo;** • **ustvarjalne delavnice** (v adventnem in postnem času); • **izobraževanja** gluhih in naglušnih; • **duhovne vaje**; • **pomoč odraslim gluhim in naglušnim** pri osvajanju slovnice slovenskega knjižnskega jezika; • **utrjevanje samozavesti** gluhih in naglušnih, • **skrb za razvoj** kulture gluhih in naglušnih; • **usposabljanje slišečih** za delo z gluhimi in naglušnimi (animatorji)**;** • **ozaveščanje slišečih** o pomenu SZJ za gluhe in naglušne, • **romanja**; • **počitniški dnevi** za gluhe in naglušne otroke ter za slišeče otroke gluhih in naglušnih staršev (v sodelovanju s slovensko Karitas); • **počitniški dnevi za družine** (v sodelovanju s slovensko Karitas), • **svetovanja**; • **pomoč družinam v finančni stiski** (v sodelovanju s škofijsko Karitas ter župnijsko Karitas), ...

PASTORALNI CENTRI GLUHIH IN NAGLUŠNIH (PCGN) NA SLOVENSKEM 2012

PCGN Ljubljana, župnija Ljubljana Črnuče, Stare Črnuče 13, 1231 Ljubljana (kontaktni osebi: ga. Ljubica Podboršek in ga. Janja Gostiša); **PCGN Kranj**, župnija Kranj - Šmartin, *Baragov trg 1, 4000 Kranj*; **PCGN Maribor,** župnija sv. Peter pri Mariboru, *Malečnik 34, 2229 Malečnik (kontaktna oseba: ga. Jana Mertik)*; **PCGN Novo mesto,** župnija Novo mesto Šmihel/Baragov zavod/, *Smrečnikova 58, 8000 Novo mesto (kontaktna oseba: ga. Jožica Kupljenik)*; **PCGN Ptuj,** župnija Sv. Ožbalt, *Potrčeva 24, 2250 Ptuj* in **PCGN Celje,** župnija Sv. Duh, *Ob Koprivnici 1, 3000 Celje*. **PCGN Nova Gorica**, župnija Kristusa Odrešenika, *Sedejeva 2, 5000 Nova Gorica*.

URADNA JEZIKA

Uradna jezika pri PGNS sta slovenski znakovni jezik (SZJ) in knjižna slovenščina. Naši programi se izvajajo bodisi neposredno v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ) bodisi v knjižni slovenščini, ki se gluhim in naglušnim, s pomočjo tolmačev, nato posredujejo v slovenskem znakovnem jeziku.

ODNOS PGNS DO DRUGIH USTANOVAH, KI SE UKVARJAJO Z GLUHIMI IN NAGLUŠNIMI

PGNS kot krovna ustanova gluhih in naglušnih v cerkvi na slovenskem želi sodelovati tako z domačimi cerkvenimi, vladnimi ter nevladnimi ustanovami kot tudi z mednarodnimi ustanovami, ki se posvečajo delu med gluhimi in naglušnimi.

PROSTOVOLJSTVO

Pastoralni delavci (duhovniki, redovniki in redovnice ter laični animatorji – sodelavci) za svoje delo pri PGNS niso plačani, zato njihovo delo poteka izključno prostovoljno. Stroške tolmačev pri PGNS, ker za enkrat nimamo sponzorjev, financiramo gluhi in naglušni sami, prostovoljno, prek vavčarjev.

DOBROTNIKI

Kljub prostovoljnemu delu naših sodelavcev, se soočamo z finančnimi težavami. Tistim, ki ste pripravljeni naše delo podpreti tudi s finančne plati, se vam priporočamo za prostovoljne prispevke in se vam za vašo izjemno darežljivost iskreno zahvaljujemo.

ZVETNIK PGNS – sv. FILIP

Zavetnik Pastorale gluhih in naglušnih Slovenije je sveti **Filip Smaldone** (*27. julija 1848 - Neapelj, + 4. junija 1923 - Lecce) italijanski duhovnik, ki je deloval v južni Italiji. Sveti Filip se je kot duhovnik ves posvetil duhovni oskrbi in izobraževanju gluhih in naglušnih. Na njegovo pobudo je škof v Leccah, 25. marca 1885, potrdil kongregacijo sester salezijank Presvetega Srca, ki se še dan danes izključno posvečajo izobraževanju in pastorali gluhih in naglušnih. To je edina redovna skupnost v katoliški cerkvi s tovrstnim poslanstvom - karizmo. Papež Janez Pavel II je duhovnika Filipa Smaldoneja, 11. julija 1985, razglasil za blaženega, papež Benedikt XVI, pa ga je 15. oktobra 2006 razglasil za svetnika in zavetnika gluhih in naglušnih (**god: 4. junij**). Od leta 2011, ob godu sv. Filipa Smaldoneja - na prvo soboto v juniju (Filipova sobota) - PGNS vsako leto organizira vseslovensko srečanje gluhih in naglušnih kristjanov, vsakič v drugi škofiji/nadškofiji.